

PIENLEHTIEN TILAUSTEN SÄILYTTÄVÄ ARVONLISÄVEROTTOMINA

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan on linjattu, että sanoma- ja aikakauslehtien tilausmaksujen arvonlisäverottomuudesta luovutaan osana valtion säästötavoitteita. Kahdensadan kulttuurilehden yhteenliittymä Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry vaatii, että pienlehtien tilausten on jatkossakin säilyttävä arvonlisäverottomina.

Pienlehtien tilausmaksuista kertyvä arvonlisävero on valtion kassassa vain pikkuruinen pisara meressä. Sen sijaan lehtien kannalta tilausmaksujen arvonlisäveron nosto saattaa johtaa monen jo entisestään minimibudjetilla ja vapaaehtoistyönä tehtävän kulttuurilehden lakkauttamiseen kun osa lehtien tilaajista kaikkiaan ja siten lehtien tulot vähenevät. Myös kirjastojen pienlehtien tilaukset vähenevät jos tilausmaksut nousevat arvonlisäveron verran. Lisäksi arvonlisäveron nosto aiheuttaa välillisiä kustannuksia ja lisää tarpeetonta verobyrokratiaa lehtien toimituksissa, sillä kertyneet verot on maksettava ja ilmoitukset hoidettava määräajoin.

Kultin jäsenlehdet edustavat erilaisia kulttuurisia taustoja ja aate- ja mielipidesuuntia sekä pitävät yllä median moniäänisyyttä. Nämä lehdet eivät pelkästään kerro kulttuurisen kentän vireydestä vaan heijastavat koko suomalaisen kansalaisyhteiskunnan moninaisuutta. Ne tarjoavat sellaisia yhteiskunnallisen keskustelun areenoita ja ennen kaikkea monipuolisia ja moniäänisiä sisältöjä, joille ei valtamediasta löydy sijaa. Juuri moniäänisyyttä tarvitaan maassa, jossa joukkoviestinten sisällöt samankaltaistuvat ja niiden omistus keskittyy entisestään.

Kultti ry juhlii tänä vuonna 20-vuotistaivaltaan. Kultti vaatii, että Suomen hallitus tukee yhdistyksen juhluvuotta jättämällä suunnitellun korotuksen tekemättä kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien osalta.

Perusteluita kulttuurilehtien arvonlisäverottomuuden puolesta:

Kultin jäsenistä noin 75 prosenttia on yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön kustantamia, useimmiten yhteisön jäsenlehtiä tai voittoa tavoittelemattomia yleishyödyllisiä lehtiä. Yleishyödyllisen yhteisön julkaisemasta jäsenlehestä ja muista yhteisön toimintaa välittömästi palvelevista julkaisuista saaduista tuloista ei peritä arvonlisäveroa. (Tuloverolaki, 23 §; Arvonlisäverolaki, 4 §.)

Kultti ry vastustaa lehtitilausten arvonlisäveron nostoa sikäli kun se koskee yleishyödyllisen yhteisön julkaisemia jäsenlehtiä tai muita yhteisön toimintaa välittömästi palvelevia julkaisuja, Kultin jäseniä ja muita kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtiä.

Sen lisäksi, että valtion saama verotuotto näiden lehtien tilauksista olisi täysin marginaalinen, veron nostosta olisi suurta haittaa lehdille.

Mainittuja lehtiä tehdään jo nyt minimibudjetilla, usein vapaaehtoisvoimin tai nimellisillä palkkioilla. Monissa lehdissä suurin yksittäinen menoerä koostuu paino- ja postikuluista, joista ei juurikaan voida nipistää.

Onkin todennäköistä, että arvonlisävero siirtyisi suoraan tilaushintoihin. Korotuksesta johtuen osa tilaajista saattaisi kaikota, jolloin lehtien jo valmiiksi vähäiset tulot pienenisivät entisestään. Seurauksena voisi olla jopa joidenkin lehtien lakkauttaminen.

Toinen ongelma ovat kirjastoille myönnetyt määrärahat kulttuuri- ja mielipidelehtien ostamiseen. Jos lehtien tilaushinnat nousevat kauttaaltaan mutta kirjastojen määrärahat eivät, kirjastot voivat tilata entistä vähemmän pienlehtiä. Useille lehdille kirjastotilaukset ovat merkittävä tulonlähde, jonka pieneminen saattaa lehtien talouden vaakalaudalle.

Kolmanneksi tilausten muuttuminen arvonlisäverolliseksi johtaisi monien lehtien toimitusten kohtuutomaan kuormittumiseen, sillä arvonlisäverosta on tehtävä ilmoitus ja kertyneet verot on maksettava tietyin väliajoin. Vapaaehtoisvoimin tehdyillä lehdillä ei ole käytössään isoja resursseja hallintoon, joten arvonlisäveron vaatima lisätyö olisi pois muusta toiminnasta. Jos taas arvonlisäveroilmoitukset ja -tilitykset siirretään kirjanpitäjän tms. hoidettavaksi, lehdenteon kustannukset nousevat jälleen.

Kultti ry esittää, että mikäli lehtien tilausmaksuista aletaan periä arvonlisäveroa, yleishyödyllisten yhdistysten ja säätiöiden julkaisemien lehtien tilaukset säilyvät edelleen arvonlisäverottomina (Tuloverolaki, 23 §; Arvonlisäverolaki, 4 §). Myös yleishyödyllisten lehtien painokulujen tulisi edelleen säilyä arvonlisäverottomina (Arvonlisäverolaki, 56 §).

Lisäksi Kultti ry esittää, että lehtitilauksia koskevasta arvonlisäverosta vapautetaan julkaisijayhteisön muodosta riippumatta sellaiset kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehdet, joiden on mahdollista saada opetus- ja kulttuuriministeriön jakamaa kulttuuri- ja mielipidelehtitukea (opetus- ja kulttuuriministeriön ohje kulttuurilehtien tukemiseen osoitetun määrärahan hakemisesta ja käytöstä, dnro 166/624/2008, http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Kulttuuri/kulttuuripolitiika/avustukset/kulttuurilehdet/ohje_kulttuurilehdet.pdf). Lisäksi lehtitilauksia koskevasta arvonlisäverosta tulee vapauttaa sellaiset tiedelehdet, jotka voivat saada Tieteellisten seurain valtuuskunnan jakamaa valtionavustusta tieteellisten seurojen julkaisutoimintaan.

Lisätietoja: Toiminnanjohtaja Kitti Suoranta (kirsti.suoranta@kultti.net, p. 044 210 3445)